

VISIE CBS De Tol

De hieronder vermelde visie kan misschien het best worden ingeleid door het gedicht, dat we als motto/missie/leidraad voor onze school hebben laten componeren:

**grenzen om te verkennen
ingekleurde ruimte
dit zijn wij**

daar voorbij

**spannende horizonten
onbekende culturen
leer mij vrij**

**bewegende grenzen
van IK
JIJ
WIJ**

Centraal in de toekomstvisie op onze school staat dat er meer recht moet worden gedaan aan verschillen. Dit betreft enerzijds verschillen tussen kinderen (in de breedste zin van het woord) en anderzijds verschillen tussen teamleden (leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel).

In onze maatschappij constateren wij een steeds verdergaande individualisering, een op het individu gerichte benadering. Als school, deel uitmakend van die maatschappij, mogen we deze ontwikkeling niet negeren. Dit betekent niet dat wij geen oog zouden hebben voor de sociale omgang tussen mensen. Integendeel, juist in een op het individu gerichte maatschappij, zal de school een breed en evenwichtig aanbod, met daarin een duidelijke sociale component, moeten aanbieden.

Tevens noemen we nadrukkelijk dat die maatschappij meer is dan alleen de naaste omgeving, maar ook een multi-culturele samenleving in een internationale context.

Hiernaast constateren wij dat kinderen en volwassenen verschillende kwaliteiten hebben en op verschillende wijze leren. Hieraan moet ons inziens recht worden gedaan, met inachtneming van de wettelijk vastgelegde eisen en kerndoelen.

Zowel voor leerkrachten wat betreft vaardigheden als de organisatie van ons onderwijs heeft dit gevolgen. Bij de leerkrachten zal naast de instructievaardigheden een groot beroep worden gedaan op begeleidende en coachende vaardigheden. Zij zullen moeten kunnen functioneren in een organisatie waarin het begrip differentiatie centraal staat. Dit vraagt ook vertrouwen in ontwikkelingsbehoefte en ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen en een positieve attitude ten opzichte van interesse en motivatie van kinderen.

Het ontwikkelen van vaardigheden met gebruikmaking van alle moderne communicatiemiddelen is een afgeleide hiervan.

De organisatie van het onderwijs zal de differentiatiebehoefte moeten faciliteren. Dit betekent dat binnen de organisatie er mogelijkheden moeten komen voor specialisatie van leerkrachten en mogelijkheden voor leerlingen om aan hun ontwikkelingsbehoefte en interesse tegemoet te komen.

Een aantal aspecten van deze visie worden hierna nader uitgewerkt.

Visie op leren van kinderen.

Kinderen moeten hun eigen kwaliteiten (leren) gebruiken. Duidelijk moet zijn waarop kinderen zich (moeten) richten in hun leerproces (keuzemogelijkheden), ze krijgen de ruimte om zich te ontwikkelen met inachtneming van de wettelijke eisen en de kerndoelen.

We gaan uit van detyperingen van meervoudige intelligentie. Dat betekent dat we de leerlingen typeren naar de wijze waarop ze zelf het beste leren. Daarop wordt dan het leerstfaanbod afgestemd.

Er is een volgsysteem nodig om de ontwikkeling van hun kwaliteiten duidelijk te krijgen. De huidige vormen van verslaglegging zijn onvoldoende. Bij verslaglegging denken we ook aan instrumenten als portfolio en zelfbeoordeling van de leerlingen zelf.

Belangrijk is het actief leren, leerlingen moeten doorlopend worden uitgedaagd, zelfstandig werken en leren zijn daarbij basisvoorwaarden, en interesse van leerlingen in bepaalde onderwerpen zal worden gestimuleerd.

De basisvaardigheden moeten wel aangeleerd worden, niet altijd volgens een vaste methode, methodieken gebruiken die passen bij de leerstijl van de leerlingen.

Leerlingen worden aangesproken op wat ze kunnen, zelfverantwoordelijkheid en zelfstandigheid worden als uitgangspunt genomen. Maar dit altijd voortdurend in relatie tot medeleerlingen/volwassenen/etc.

Zelfontdekkend leren zal worden gestimuleerd, mogelijkheden bieden aangepast hun individuele mogelijkheden.

Visie op de rol van de leerkracht

Loslaten, gelijke tred houden met het leren van de leerlingen, van frontaal lesgeven naar begeleiden en coachen van leerlingen.

Dit betekent bijscholen. Er zal dan ook op grond van afstemming tussen enerzijds de doelen van de school en anderzijds de leerbehoeften van elke leerkracht een scholingsplan ontwikkeld worden.

De leerkrachten werken in bouwen en dragen per bouw een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de leerlingen in de bouw. Wel is elke leerkracht gebonden aan een stamgroep waar hij/zij een specifieke verantwoordelijkheid voor heeft. Teamteaching binnen de bouw zal worden gestimuleerd. Dit betekent dat leerkrachten worden uitgedaagd na te denken over een zekere vorm van specialisatie en voorkeuren.

Alle aspecten van ontwikkeling moeten goed in beeld worden gehouden. Dit betekent een veelvuldig overleg binnen de bouw met nadruk op inhoudelijke vormgeving en collegiale ondersteuning/intervisie.

Zelfreflectie is belangrijk. Mensen moeten kunnen spiegelen. Ieder neemt deel aan collegiale consultatie.

Naast leerkrachten worden onderwijsondersteuners ingezet. Dit gebeurt planmatig in een rooster met vastgestelde taken.

Vakleerkrachten kunnen worden ingezet. Te denken valt aan lichamelijke ontwikkeling en creatieve ontwikkeling.

De school kent een schoolcoach m.b.t. nieuwe leerkrachten en studenten.

Er is een samenhangend geheel van diverse gesprekken gericht op ontwikkeling en beoordeling van leerkrachten (functioneringsgesprek, popgesprek, voortgangsgesprek, beoordelingsgesprek)

Visie op het systeem / de organisatie

Het systeem doorbreekt de ordening zoals we die kennen van het leerstofjaarklassensysteem. De structuur van onderbouw / middenbouw / bovenbouw blijft bestaan, maar wordt per bouw als geheel benaderd. Dit betekent dat de grote groep het uitgangspunt is, daarnaast wordt gewerkt in kleinere stamgroepen met veel aandacht voor individuele begeleiding.

Afwisseling in groeperingsvormen zal regelmatig plaatsvinden. Deze groeperingsvormen kunnen leeftijdsdoorbrekend zijn.

Een regelmatige en veelvuldige afwisseling in werkvormen maakt onderdeel uit van de nieuwe organisatie. Hieraan ten grondslag ligt de gedachte dat leerlingen een verschillende leer- en instructiebehoefte hebben (verlengde instructie, verkorte instructie, interessegroepen, accent op samenwerkend leren en zelfontdekkend leren, uitdaging, verschillende leerstijlen)

De verantwoordelijkheid voor de organisatie en inrichting is aan de bouw zelf. Voor essentiële zaken is uiteraard een doorgaande lijn noodzakelijk.

De directie blijft voorwaardenscheppend, blijft initiator van schoolontwikkeling vanuit een duidelijke visie en met de focus op aansturing en borging, de blik is op de toekomst gericht.

Hiernaast kent de school een kernteam, bestaande uit directie en middenmanagement.

Daarnaast zullen er allerlei andere functies worden ingezet op school. Middenmanagement, klassen- en onderwijsassistenten, administratieve ondersteuning kunnen deze functies zijn.

Een basisprincipe is verder dat de verantwoordelijkheid zo laag mogelijk in de organisatie wordt gelegd.

Kernwoorden voor de organisatie zijn openheid en transparantie.

Visie op onderwijsinhoud

Het huidige brede aanbod blijft bestaan, oppassen voor een eenzijdige ontwikkeling van de leerlingen. De school is maatschappelijk betrokken bij de ouders in de wijk en omgeving.

De eindtermen en het minimumaanbod moeten duidelijk zijn. De Cito-normen blijven maatgevend, met daarnaast meer aandacht voor de niet-cognitieve ontwikkelingsaspecten. Zo mogelijk worden de basisvaardigheden, creatieve en sociale ontwikkeling en wereldoriëntatie in samenhang aangeboden. Uitbreiding van het onderwijsaanbod kan plaatsvinden met vakgebieden die nu nog niet worden aangeboden.

Binnen het aanbod is ruimte voor honorering van interesses en voor verschillen tussen leerlingen.

Er wordt in alle bouwen regelmatig ingespeeld op de actualiteit. Dit kan gebeuren in de ochtendkring en bij wereldoriëntatie. Zo mogelijk wordt de actualiteit benut bij de verschillende onderwijsactiviteiten.

Regelmatig komen er mensen van buiten de school om de kinderen iets te leren. Ook worden regelmatig mensen en situaties buiten de school bezocht om de kinderen iets te leren, maar ook met veel aandacht voor de verbinding tussen het schoolse en buitenschoolse leven.

Hiertoe worden ook regelmatig tentoonstellingen door de kinderen zelf georganiseerd. Dit kan een galerie van producten in de klas betreffen, maar ook tentoonstellingen per bouw of school worden vooraf ingepland.

Visie relatie school, gebouw en omgeving

We hebben voor deze visie een ander gebouw nodig. Een gebouw dat flexibel is, modern en innovatief. Dagarrangementen moeten voor de leerlingen kunnen worden aangeboden in de breedste zin van het woord.

Voorschoolse opvang met ontbijtservice. Tussenschoolse en naschoolse opvang met lunch en diner gelegenheid. Uitgaande van een bezettingsgraad van 20 % tot 25% van deze mogelijkheden spreken we over een volume van ongeveer 80 leerlingen.

Een gebouw, waar in samenwerking met andere actoren in het maatschappelijke veld, voldoende opvangmogelijkheden kunnen worden gecreëerd. Waar de brede school gedachte kan worden uitgedragen en allerlei activiteiten kunnen worden georganiseerd.

Rick Matser, 30 maart 2006